

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinnosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että työvoimatoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta ja toimialueiden rajojen vahvistamisesta päättäisi työvoimapiirin toimisto. Nykyään päätöksen tekee työministeriö. Esityksen tarkoituksena on saattaa päättävältä sille tasolle, joka tulostavasti vastaa työvoimapiirin alueella työvoimapalvelujen saatavuudesta, tehokkuu-

desta ja taloudellisuudesta. Tarkoituksena on myös tehostaa työvoimapiirien toimipisteverkoston uudelleen arviointia ja tarvittavia uudelleen organisointeja.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinnosta annetun lain 3 §:n 1 momentin (37/89) mukaan työvoimatoimistojen toimialueiden rajat vahvistaa työministeriö. Lainkohta tarkoittaa sitä, että työministeriö vahvistamalla työvoimatoimistojen toimialueiden rajat päättää työvoimatoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Lainkohdan nojalla työministeriö voi myös muuttaa toimialueiden rajoja.

Valtioneuvosto teki 17 päivänä kesäkuuta 1993 periaatepäätöksen toimenpiteistä keskushallinnon ja aluehallinnon uudistamiseksi. Sen mukaan ministeriöiden tehtävärakennetta tulee selkiyttää. Päätöksen mukaan ministeriöt valmistelevat eduskunnan ja valtioneuvoston päätökset, vastaavat hallinnonalansa tulostavasti, organisoivat hallinnonalansa kansainvälisen yhteistyön ja antavat sitovat hallinnolliset normit. Ministeriöistä poistetaan vanhentuneet tehtävät. Päätöksessä edellytetään, että tapauskohtaiset hallintopäätökset siirretään pääsääntöisesti ministeriöstä paikallis- ja aluehallintoon tai muille ministeriön alaisille

hallintoyksiköille. Työministeriön työvoimatoimistojen perustamista ja lakkauttamista sekä toimialueiden rajojen vahvistamista koskeva hallintopäätös on sellainen, joka valtioneuvoston periaatepäätöksen nojalla tulee siirtää aluehallintoon.

Enimmillään työvoimatoimistojen lukumäärä on ollut 1990-luvun alussa, jolloin niitä on ollut 188. Tällä hetkellä työvoimatoimistoja on 182. Lisäksi työvoimatoimistoilla on lukuisia sivutoimistoja ja erilaisia sivupalvelupisteitä. Työvoimatoimistojen ja niiden sivutoimistojen sekä muiden palvelupisteiden sijaintia, organisointia ja lukumäärää arvioidaan jatkuvasti. Tarkoituksena on aikaansaada sellaiset palvelujen tarjonnan uudelleenjärjestelyt, joissa parhaimmalla tavalla huolehditaan kansalaisten palvelutarpeeseen ja palvelujen saatavuuteen liittyvien näkökohtien sekä toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden yhteensovittamisesta. Palvelujen alueellisista järjestelyistä vastaavat työvoimapiirit.

Työhallinnossa sovellettavan tulostavuuksijärjestelmän mukaisesti työvoimapiirin toimisto ja työvoimatoimisto ovat tulosyksiköitä ja niillä on tulosvastuu toiminnastaan. Tämä tarkoittaa

muun muassa sitä, että valtakunnantason työvoimapolitiittisista tavoitteista muokataan työvoimapiireille soveltuva tavoitekokonaisuus. Työvoimapiirien tavoitteet tulevat pääsääntöisesti osatavoitteiksi työvoimatoimistoille. Lähtökohtana on, että tulostavoitteiden saavuttamiseksi työvoimapiirit voivat päättää resurssien kohdentamisesta, organisaatiosta ja toimipisteverkostosta ja muutoinkin valita ne keinot, joilla tavoitteet parhaiten voidaan saavuttaa. Tulossuohjausjärjestelmän yleisesti hyväksyttyjen ja sovellettujen periaatteiden mukaisesti työvoimapiireille ja työvoimatoimistoille on delegoitu huomattavan paljon päätäntävaltaa. Tulossuohjausjärjestelmän periaatteiden mukaista on, että työvoimapiirin toimisto päättää työvoimatoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä niiden toimialueiden vahvistamisesta eikä työministeriö.

Edellä olevan johdosta ehdotetaan, että työvoima-asiajn piiri- ja paikallishallinnosta annetun lain 3 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että työministeriölle kuuluva päätäntävalta työvoimatoimistojen perustamisesta ja lakkauttamisesta ja toimialueiden vahvistamisesta siirretään työvoimapiirien toimistoille. Nykyistä lainkohtaa ehdotetaan myös selkeytettäväksi siten, että siinä nimenomaan todetaan päätäntävallan sisältävän paitsi työvoimatoimistojen toimialueiden vahvistamisen myös työvoimatoimistojen perustamisen ja lakkauttamisen.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia taloudellisia tai toiminnallisia vaikutuksia. Kysymyksessä olevia päätöksiä on ministeriössä tehty vuosittain vain muutamia.

3. Asian valmistelu

Työministeriössä on selvitetty valtioneuvoston edellä sanotun periaatepäätöksen nojalla niitä tehtäviä, jotka tulee karsia, siirtää muualle tai delegoida alaiselle hallinnolle. Työvoimatoimistojen perustamista ja lakkauttamista ja toimialueiden rajojen vahvistamista koskevat päätökset ovat selvityksen mukaan sellaisia, jotka tulee siirtää työvoimapiirien toimistoille.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinnosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinnosta 2 päivänä helmikuuta 1973 annetun lain (77/73) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 13 päivänä tammikuuta 1989 annetussa laissa (37/89), seuraavasti:

3 §

Työvoima-asiain paikallishallinnon toimieliminä ovat työvoimapiirien toimistojen alaisina toimivat työvoimatoimistot, joiden toimialueisiin kuuluu yksi tai useampia kuntia. Työvoimatoimistot perustaa ja lakkauttaa ja niiden

toimialueiden rajat vahvistaa työvoimapiirin toimisto.

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 199 .

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Ilkka Kanerva*

